

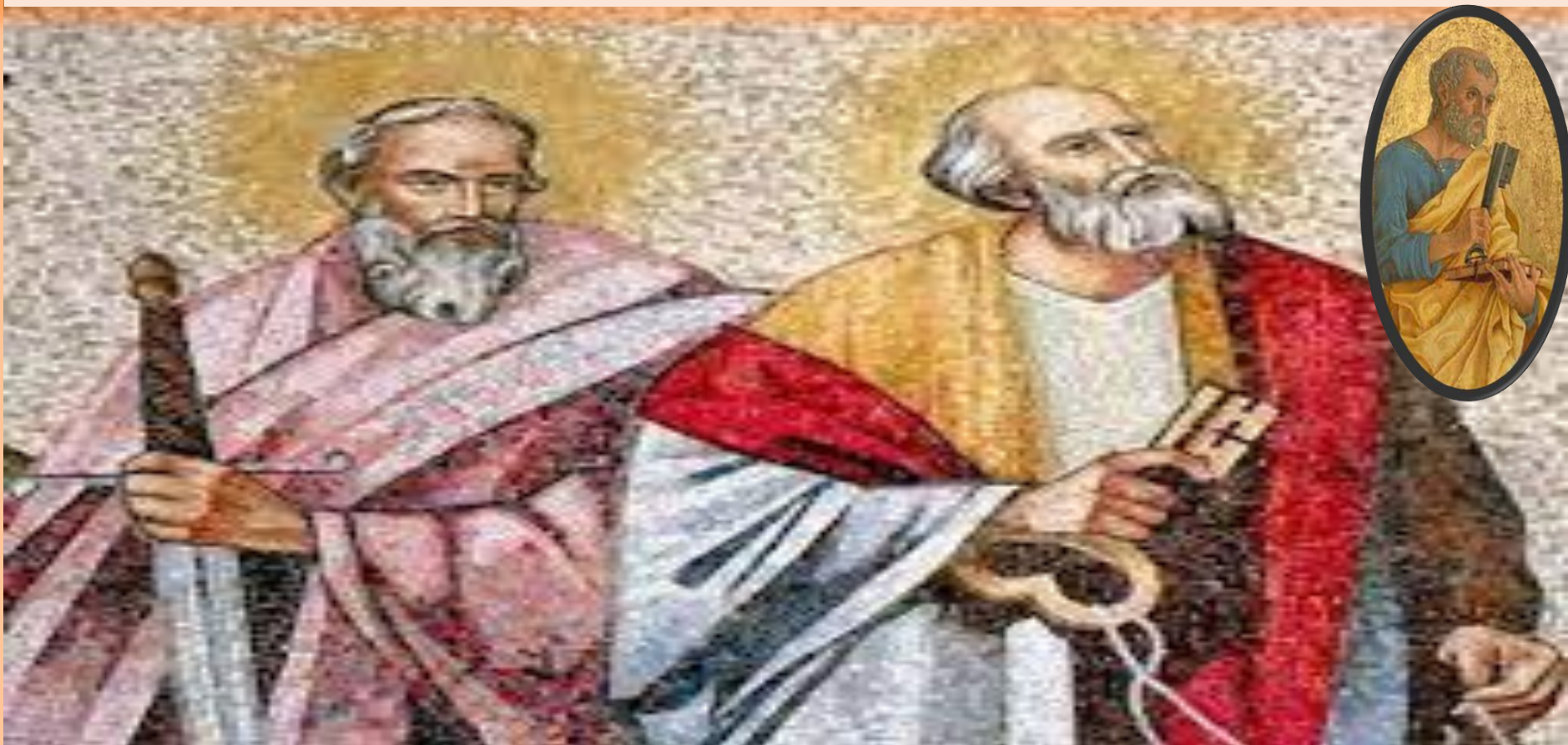

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE
SVETI PETAR I PAVAO

SLUŽBA PETRA U CRKVI

Rimska crkva

Crkvu u ljubavi i zajedništvu sabire Rimski biskup, nasljednik apostola Petra. Rimski biskup kao Petrov nasljednik trajno je i vidljivo počelo jedinstva kako biskupa, tako i mnoštva vjernika (LG 23). U prijašnjem smo razmišljanju istakli kako je preokupacija Crkve nakon smrti apostola i utemeljitelja zajednica – apostolstvo, borba za čistoću apostolskog nauka. Tu je jedan od razloga zašto rimska zajednica od samog početka postaje mjerilo pravovjerja. U njezinim temeljima dva su najveća apostola Crkve: **Petar i Pavao**.

Nakon smrti apostola za svaku je zajednicu itekako važno da može pokazati svoju povezanost i kontinuitet s apostolom utemeljiteljem. U tom smislu rimska Crkva posjeduje „kataloge“ svih biskupa počevši od apostola Petra, pa je to iznad svega garant sukcesije, kontinuiteta apostolskog nauka. Tu je i činjenica da je Petar apostol mučen i umro u Rimu i da se rimski biskupi od samog početka prepoznavanju kao njegovi nasljednici u službi koju mu je Krist povjerio za čitavu Crkvu.

Papa Lino

Crkva na Petru

Gdje su temelji Petrove službe u Crkvi? Petar svoju službu ne vrši samovoljno. Temelj službe je Kristova volja. On želi i povjerava Petru tu službu. Evo temeljnog evanđeoskog teksta:

„Kad Isus dođe u krajeve Cezareje Filipove, upita učenike: Što govore ljudi tko je Sin Čovječji?“ Oni rekoše: „Jedni da je Ilija, drugi opet da je Jeremija ili koji od proroka.“ Kaže im:

„A vi, što vi kažete, tko sam ja?“ Šimun Petar prihvati i reče: „Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga života.“ Nato će mu Isus: „Blago tebi Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego

Otac moj, koji je na nebesima. A ja tebi kažem: Ti si Petar-stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskog, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima“ (Mt 16, 13-19).

Kad Isus dođe u krajeve Cezareje Filipove, upita učenike: "Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?" Oni rekoše: "Jedni da je Ivan Krstitelj; drugi da je Ilija; treći opet da je Jeremija ili koji od proroka."

Kaže im: "A vi, što vi kažete, tko sam ja?" Šimun Petar prihvati i reče: "Ti si Krist-Pomazanik, Sin Boga živoga." Nato Isus reče njemu: "Blago tebi, Šimune, sine Jonin, jer ti to ne objavi tijelo i krv, nego Otac moj, koji je na nebesima."

(Mt 16, 13-19)

Iz ovih Petrovih riječi vidimo da je on vjerovao da je Isus Sin Božji i po tome se razlikuje od drugih apostola. Zbog toga ga je Isus nagradio i izabrao za apostolskog prvaka uz riječi:

Petar će dakle biti stijena, temelj Crkve koju sam Krist gradi. Na njemu će počivati Crkva, i očito je onda da bez njega Crkve nema. Da bi mogao vršiti tu svoju službu, Krist mu daje „**ključeve**“, što je znak kompetencije i vlasti. No, ako bez Petra nema Crkve, onda je očito da služba Petra nešto više od onoga što može izvršiti čovjek Šimun, sin Jonin. Jer, ako je Crkva utemeljena na Petru, onda on u njoj mora trajno biti prisutan. Petar, naime, nije neki statički, nepokretni temelj Crkve, on u njoj ima svoju službu. Tu mu službu povjerava sam Krist. **Na to nas upućuje tekst Ivanova Evanđelja:**

„Nakon doručka upita Isus Šimuna Petra: **Šimune, ljubiš li me više nego ovi?**“ Odgovori mu: „Da, Gospodine, ti znaš da te volim“. Kaže mu: „**Pasi jaganjce moje!**“ Upita ga po drugi put: „**Šimune, ljubiš li me?**“ Odgovori mu: „ Da, Gospodine ti znaš da te volim!“ Kaže mu: „**Pasi ovce moje!**“ Upita ga treći put: „**Šimune, voliš li me?**“ Ražalosti se Petar što ga upita treći put: „Voliš lime?“ pa mu odgovori: „Ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim!“ Kaže mu Isus: „**Pasi ovce moje!**“ (Iv 21, 15-17)

Pasi jaganjce moje, pasiš ovce moje!
Je 21. 15-19 njeruj.com

Kako vidimo Petar ima konkretan zadatak, izrečen doduše u slici, ali sasvim konkretan. On treba „pasti“ ovce i jaganjce, stado. Krist u Novom Savezu očituje sebe kao Pastira (**Iv 10,14**). Petar će to vršiti „u Kristovoj osobi“ kao njegov namjesnik. I to nije sve! Petar će biti u službi vjere svoje braće:

„Šimune, Šimune, evo Sotona zaiska da vas prorešeta kao pšenicu. Ali ja sam molio za tebe da ne malakše tvoja vjera. Pa kad k sebi dođeš, učvrsti svoju braću.“ (Lk 22,31-32)

Petar bdije nad vjerom Crkve

Ubrzo poslije sabora u Jeruzalemu Petar napušta jeruzalemsku zajednicu i odlazi u Rim gdje utemeljuje rimsku Crkvu. S njime je i Marko koji tu bilježi Petrov navještaj vjere (čitaj Markovo Evanđelje). U jesen 60 godine Pavao Putuje u Rim pred carev sud (**Dj 27. i 28. pogl.**). Godine 64 car Neron potiče požar Rima da bi kasnije zbog velikog ogorčenja puka za to okrivio kršćane. Nastaju progonstva i mučenja kršćana.

U jednoj takvoj raciji uhvaćeni su i apostolski prvaci. Po kršćanskoj je predaji Pavlu kao rimskom građaninu odrubljena glava, a **Petar je raspet na križ.** To je bilo 67 g. **Tako je mučenički umro Šimun sin Jonin, ali nije i Petar. Petar je u Crkvi zaživio u njegovim nasljednicima na biskupskoj stolici.**

Pitanje koje se ovdje nameće jest: da li su i koliko su Petrovi nasljednici na rimskoj stolici bili svjesni da nisu samo rimski biskupi, već biskupi cijele Crkve, da je upravo njima povjerena i služba Petra u Crkvi?

Svijest rimskih biskupa i mjesnih crkava

Kad u maloazijskim Crkvama nastaje spor slavljenja Uskrsa, rimski biskup **Viktor (189-198)** najodlučnije traži od tih Crkava da u tome slijede praksu rimske Crkve koja ima apostolsku tradiciju i koja slavi Uskrs 14. nisana. Ne samo to! U slučaju nepokoravanja on maloazijskim Crkvama prijeti izopćenjem iz zajedništva Crkve. I maloazijske Crkve se pokoravaju.

U tom smislu treba tumačiti i disciplinske zahvate pape Stjepana (254-257). U vrijeme Decijeva progonstva španjolski su biskupi **Marcijal i Bazilid** prihvatili žrtvene potvrde da izbjegnu mučenje. To je bio uzrok da su bili svrgnuti. Svrgnula ih je sinoda u Španjolskoj. Kasnije je biskup Bazilid došao u Rim i tu kod pape postigao za sebe i Marcijala da ih rehabilitira (vjerojatno krivim prikazom njihovog slučaja kako to tvrdi Ciprijan). U ovom slučaju nama je važno samo ovo: **svijest i uvjerenje jednog španjolskog biskupa da upravo kod rimskog mora tražiti pravovaljano rješenje.**

U svojem spisu „**O jedinstvu Crkve**“ kartaški biskup (Sjeverna Afrika) Ciprijan izričito tvrdi: „**Tko napušta Petrovu stolicu, na kojoj se temelji Crkva, je li još uvjeren da se nalazi unutar Crkve.**“ Po Ciprijanovom shvaćanju (tako stoji u pismu papi Korneliju) rimska Crkva je „**Petrova stolica i glavna Crkva iz koje je poteklo jedinstvo biskupa.**“

Sv. Kornelije i Ciprijan

Ovdje je dobro spomenuti i događaj s Kalcedonskog sabora. Saboru predsjedaju petorica izaslanika rimskog biskupa **Leona Velikog** - i to tri biskupa i dva prezbitera. Kad je na drugoj sjednici pročitano **dogmatsko pismo pape Leona Velikog** o dvjema naravima u Isusu Kristu (to je glavni predmet rasprave ovog Koncila), povikaše tada biskupi: **„To je vjera otaca, to je vjera apostola. Tako vjerujemo mi svi. Kroz Leona je progovorio Petar.“** Sabor je održan 451. godine. Koje li svijesti saborskih biskupa da u glasu Leona, rimskog biskupa prepoznaju glas Petra. Što znači Leonova delegacija koja predsjedava saboru kao i njegovo „dogmatsko pismo“ nego li njegovu svijest službe koju on ima za cijelu Crkvu.

Petar i nezabludivost

Uz sve ono što smo rekli o Petrovoj službi u Crkvi treba spomenuti još dva izraza. To su: **primat** (prvenstvo) i **nezabludivost**. I jedno i drugo definirano je na I Vatikanskom saboru(1864). Primat u sebi obuhvaća punu i vrhovnu jurisdikciju nad cijelom Crkvom ne samo u vjeri i ćudoređu, već i u uređenju Crkve i disciplini i to neposredno, kako nad pojedincem tako i nad cijelom Crkvom (Dencinger br.1831). Nezabludivost je karizma rimskog biskupa po kojoj - dok „**ex chatedra**“ govori istine vjere i ćudoređa – ima posebnu pomoć Duha Svetoga i tome ne može zabluditi. Kad je govor o nezabludivosti, treba točno uočiti upravo spomenute elemente, jer samo su oni definirani (D. br. 1839). U svemu drugome rimski biskup je zabludiv i kao čovjek podložan svim ljudskim slabostima.

Petar danas

Danas Petar živi u osobi rimskog biskupa pape Franje. U njemu čitava Crkva prepoznaje princip svojega jedinstva i čuvara njezine ortodoksije (originalnosti – pravovjernosti). Kao rimski biskup ima poslanje da služi čitavoj Crkvi. Lijep je naziv u tom smislu koji rimski biskup upotrebljava za sebe: „**servus servorum Dei**“ - sluga slugu Božji. Danas on Crkvi služi službom, koju je Krist povjerio Petru. Uz redovitu brigu i služenje, rimski biskup saziva Crkvene sabore, predsjedava im i potvrđuje ih.

